

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urto/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	6024010024
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6024010024.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbělského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 18. decembra 2024 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného Y. H. o ním podanom odvolaní proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2Ntc/8/2024, z 31. júla 2024

rozhodol:

Podľa § 518 ods. 4 Trestného poriadku odvolanie odsúdeného Y. H. z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol rozsudkom, sp. zn. 2Ntc/8/2024, z 31. júla 2024 tak, že:
„I. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, rozsudok Landesgericht für Strafsachen Wien číslo 44 HV 11/24v zo 6. marca 2024, právoplatný 06.03.2024, v spojení s osvedčením z 9. apríla 2024 a zo 6. júna 2024, ktorým bol občan Slovenskej republiky Y. H., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom Š. XXX, B. W., Slovenská republika, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike, uznaný za vinného z prečinu krádeže vlámaním podľa § 127, § 129 ods. 1, č. 1 a č. 2 a § 15 Trestného zákonníka Rakúskej republiky, ktorých sa dopustil na tom skutkovom základe, že vo Viedni nižšie menovaným oprávneným osobám vlámaním s úmyslom neoprávnene obohatiť seba alebo tretiu osobu privlastnením si vecí, resp. čiastočne s prispením k uvedenému, M. R. za účelom zisku (§ 70 ods. 1, č. 3 Trestného zákonníka Rakúskej republiky), pričom spáchal krádež na veciach, ktorých hodnota presahovala 5000 eur a k danému páchaniu prispel inými spôsobmi.

I./ vo vedomej a chcenej súčinnosti s Y. H. a osobitne odsúdeným U. B. (Landesgericht für Strafsachen Wien číslo 81 Hv 112/230 sa ako spolupáchateľ (§ 12 prvý prípad Trestného zákonníka Rakúskej republiky) pokúsil správcom firmy TRIPLE CLEAN GmbH odcudziť očakávané cenné predmety tak, že násilím otvorili dvere, vstúpili do pracovne čiže vlámaním do iného uzatvoreného priestranstva, túto prehľadali a pokúsili sa vylomiť automat na mince, čiže zásobník, čo sa však nepodarilo a z tohto dôvodu z miesta činu utiekli bez koristi (faktum 24);

II./ vo vedomej a chcenej súčinnosti s Y. H. ako spolupáchateľia (§ 12 prvý prípad Trestného zákonníka Rakúskej republiky) medzi 15. marcom 2023 a 16. marcom 2023 oprávneným osobám firmy Reiterer

Gerhard e.U., odcudzili hotovosť vo výške 200 eur, hlásič pohybu v hodnote 30 eur a 16 pulóvrov značiek EVERLAST, LONSDALE a ADIDAS v celkovej hodnote 407,05 eur tak, že vylomili dvere do obchodu, prehľadali priestory obchodu - čiže vlámaním do iného uzatvoreného priestranstva, a uvedené cenné predmety si vzali (faktum 25),

za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky (729 dní), vo výroku o vine a treste odňatia slobody uznáva a vykoná na území Slovenskej republiky.

II. Podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bude odsúdený vo výkone vyššie uvedeného trestu odňatia slobody pokračovať bez jeho premeny v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.“

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovne:

„Krajský súd v prvom rade konštatuje, že formálne podmienky pre rozhodnutie o predmetnom návrhu v danej veci boli splnené, keďže odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a zo správy OO PZ Fiľakovo z 1. mája 2024 a správy od obce Šíd vyplýva, že menovaný reálne na mieste jeho pobytu býva, a teda má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky (§ 4 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., § 16 ods. 1 písm. f) zákona č. 549/2011 z. z.).“

Krajský súd v Banskej Bystrici v ďalšej časti uviedol, že: „Z predloženého osvedčenia vyplýva, že skutky odsúdeného neboli označené justičným orgánom štátu pôvodu, priradením k niektorej kategórii trestných činov uvedených v § 4 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z., resp. uvedených v čl. 7 ods. 1 rámcového rozhodnutia, z uvedeného dôvodu preto bolo potrebné skúmať, či predmetné skutky vykazujú znaky trestných činov aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Po preskúmaní spisového materiálu krajský súd konštatuje, že predmetné skutky, uvedené v časti h) bod 1 osvedčenia, vykazujú znaky trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Nie je preto prítomný dôvod odmietnutia uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. b) zákona č. 549/2011 Z. z.

Z vyžiadaného odpisu z Registra trestov Slovenskej republiky na Y. H. bolo zistené, že menovaný nebol pre tie isté skutky odsúdený súdom Slovenskej republiky a súd nemá informáciu, že konanie vedené v niektorom členskom štáte proti tej istej osobe pre tie isté skutky sa právoplatne skončilo odsudzujúcim rozsudkom, ktorý bol už vykonaný, v súčasnosti sa vykonáva alebo už nemôže byť vykonaný podľa právnych predpisov štátu, v ktorom bol vynesene (§ 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z.). Ďalej možno konštatovať, že odsúdený Y. H. nie je osobou vyňatou z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu v zmysle § 8 Trestného poriadku a z dôvodu veku je trestne zodpovedný za konanie, pre ktoré boli v štáte pôvodu vydané odsudzujúce rozhodnutia (§ 16 ods. 1, písm. e), d) zákona č. 549/2011 Z. z.).

Premľacia doba na premľanie výkonu trestu odňatia slobody vo výmere dva roky je podľa § 90 ods. 1 písm. d) Trestného zákona účinného v čase právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia päť rokov, pričom do premľacej doby sa nezapočítava doba, po ktorú nebolo možné trest vykonať preto, že sa odsúdený zdržiaval neoprávnene v cudzine, alebo bol na ňom vykonávaný iný trest odňatia slobody. Z toho je zjavné, že výkon trestu uloženého Y. H. nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premľaný (§ 16 ods. 1 písm. e) zákona č. 549/2011 Z. z.).

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., súd môže odovzdať do iného členského štátu výkon rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestnej sankcie spojenej s odňatím slobody, ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky alebo tohto členského štátu, a odsúdený je štátnym občanom tohto členského štátu a má v ňom obvyklý pobyt. Podľa § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., súd, ktorý vydal rozhodnutie podľa odseku 1, môže odovzdať výkon rozhodnutia do členského štátu len so súhlasom odsúdeného; súhlas odsúdeného sa nevyžaduje, ak sa odovzdáva výkon rozhodnutia do členského štátu podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b).

Ďalej z osvedčenia vyplýva, že odsúdený sa osobne zúčastnil konania, ktoré viedlo k vydaniu odsudzujúceho rozhodnutia, nesúhlasil so zaslaním rozsudku a osvedčenia a trest chce vykonať v Rakúsku, pričom v zmysle ust. § 6 ods. 3 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z., sa súhlas osoby s odovzdaním výkonu rozhodnutia nevyžaduje, ak je odsúdený štátnym občanom členského štátu, do ktorého sa má odovzdať výkon rozhodnutia a má v ňom obvyklý pobyt. V danom prípade preto nie je dôvod pre postup súdu podľa § 16 ods. 1 písm. j), písm. g) zákona č. 549/2011 Z. z.

Pokiaľ ide o dôvod odmietnutia predpokladaný v § 16 ods. 1 písm. h) zákona č. 549/2011 Z. z. možno konštatovať, že predmetné rozhodnutie zodpovedá vydanému osvedčeniu, osvedčenie je úplné, obsahuje všetky skutočnosti potrebné na vydanie rozhodnutia o uznaní a výkone rozhodnutia a po vykonaní opravy osvedčenia bolo doručené v štátnom jazyku Slovenskej republiky.

Zo spisového materiálu je ďalej zrejmé, že dĺžka výkonu uloženej trestnej sankcie presahuje šesť mesiacov (§ 16 ods. 1 písm. i) zákona č. 549/2011 Z. z.). V uznávacom konaní neboli preukázané ani dôvody na odmietnutie uznania a výkonu rozhodnutia podľa § 16 ods. 1 písm. k) až m) zákona č. 549/2011 Z. z. K tomu krajský súd uvádza, že lustráciou v registri Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky bolo zistené, že Y. H. nie je trestne stíhaný na území Slovenskej republiky. Z predloženého osvedčenia a rozhodnutia, ktoré má byť uznané, vyplýva, že trestná sankcia, ktorá má byť na území Slovenskej republiky vykonaná, nezahŕňa opatrenia týkajúce sa psychiatrickej alebo inej zdravotnej starostlivosti, ktoré vzhľadom na právny poriadok Slovenskej republiky alebo systém zdravotníctva nemožno vykonať.“

Napokon krajský skonštatoval: „Z týchto dôvodov je zrejmé, že v preskúmvanej veci nie je daný žiaden z obligatórnych dôvodov odmietnutia uznania a výkonu predloženého odsudzujúceho rozhodnutia štátu pôvodu, ani fakultatívny dôvod odmietnutia podľa § 16 ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z. s poukazom na opis spáchaných skutkov, miesto a spôsob ich spáchania.“

Nad rámec odôvodnenia rozhodnutia krajský súd pre úplnosť poukázal na skutočnosť, že: „v štáte pôvodu bolo protiprávne konanie odsúdeného posúdené ako úmyselná trestná činnosť, čo v spojení s výškou trestu odňatia slobody, ktorý možno v štáte pôvodu uložiť za trestný čin najprisnejšie trestný (ktorým je trestný čin krádeže vlámaním podľa § 127, § 129 ods. 1, č. 1, č. 2 Trestného zákonníka Rakúskej republiky) je rozhodujúce pre posúdenie dotknutých skutkov ako prečinu pre prípadné posudzovanie formálnej zákonnej podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu.“

Odsúdený Y. H. podal proti označenému rozsudku krajského súdu stručné odvolanie, v ktorom uviedol, že je otcom maloletého dieťaťa, na ktorého výchovu finančne prispieva. Vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike je pracovne zaradený a príjem z tejto práce mu umožňuje finančne podporovať jeho rodinu, čo v slovenských väzniciach nie je možné. Ďalej tiež uviedol, že v prípade výkonu trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky by mu bolo odopreté podmienené prepustenie po výkone dvoch tretín trestu tak, ako mu to je umožnené zákonom Rakúskej republiky. Preto odsúdený Y. H. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2Ntc/8/2024, z 31. júla 2024 a menovaného ponechal vo výkone trestu odňatia slobody v Rakúskej republike.

Odvolanie odsúdeného Y. H. bolo doplnené odvolaním ustanoveného obhajcu JUDr. Mariána Pataja, ktorý uviedol:

„Ustanovenie § 4 ods. 1 písmeno a) zákona č. 549/2011 Z. z. určuje, že rozhodnutie možno v Slovenskej republike uznať a vykonať, ak skutok, pre ktorý bolo rozhodnutie vydané, je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, ak odsúdený je štátnym občanom Slovenskej republiky a má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky. Toto zákonné ustanovenie tak určuje tri kumulatívne určené podmienky, súčasne splnenie ktorých umožňuje uznať a vykonať cudzie trestné rozhodnutie na území Slovenskej republiky.

Je nepochybné, že odsúdený Y. H. je štátnym občanom Slovenskej republiky. Rovnako tak je nepochybné, že skutok, pre ktorý bol právoplatne odsúdený v Rakúskej republike je trestným činom aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Z dokazovania vykonaného Krajským súdom v Banskej Bystrici však nie je relevantným spôsobom preukázané, že odsúdený Y. H. má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky. Krajský súd v Banskej Bystrici mal podľa obsahu odôvodnenia rozsudku túto skutočnosť za preukázanú z obsahu listu Obvodného oddelenia PZ Filákov z 1. mája 2024 a z obsahu listu Obce Š. zo 16. mája 2024. Z listu Obvodného oddelenia PZ Filákov je zrejmé, že rodinní príslušníci odsúdeného Y. H. mali príslušníkovi PZ osobne vykonávajúcemu preverovanie tejto skutočnosti uviesť, že obvykle riadne býva na adrese trvalého pobytu Š. XXX. Z obsahu listu Obvodného oddelenia PZ Filákov však nie je možné určiť, ktorí konkrétni rodinní príslušníci mali túto informáciu poskytnúť a akého časového obdobia sa táto informácia týkala. Rovnako tak z tohto oznámenia nie je možné ustáliť, či odsúdený Y. H. žil v spoločnej domácnosti so svojou družkou, v

akom časovom období a na akom mieste, nie je možné určiť, či sa so svojou družkou a spolu s ich maloletým dieťaťom striedavo nezdržiaval aj v Rakúskej republike a v akom pomere, nie je možné určiť, či jeho dieťa navštevovalo školské alebo predškolské zariadenie v Slovenskej republike alebo v Rakúskej republike, či bol zamestnaný a ak áno, či bol zamestnaný v Slovenskej republike alebo v Rakúskej republike, nie je možné určiť, či poberal sociálne dávky a v ktorej krajine a pod.

Zo samotnej súčinnosti poskytnutej Krajskému súdu v Banskej Bystrici Obvodným oddelením PZ Fil'akovo tak nie je možné bez akýchkoľvek pochybností ustáliť záver, že odsúdený Y. H. má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky.

Z oznámenia Obce Š. nie je možné určiť, na základe akých objektívne overiteľných skutočností bolo v jej oznámení uvedené, že odsúdený Y. H. sa zdržiaval na adrese trvalého pobytu Š. XXX. Podľa oficiálnych informácií na internetovom sídle Obce Š. má táto obec 1.351 obyvateľov. Rodinný dom č. XXX sa nachádza v okrajovej Štvrti obce cca 800 m od budovy obecného úradu. Je potom nezodpovedanou otázkou, na základe akých skutočností môže starosta obce bez ďalšieho vysvetlenia a spresnenia poskytnúť konajúcemu súdu stanovisko daného obsahu. Súčasne z oznámenia Obce Š. nie je možné určiť, v akom časovom období sa mal odsúdený Y. H. zdržiavať na adresách uvedených v oznámení Obce Š. a nie je možné určiť kvalitu, intenzitu a časové obdobie jeho rodinných, ekonomických, sociálnych, pracovných a iných väzieb, ktoré vo vzájomnej súvislosti obsahovo naplňajú pojem obvyklý pobyt. Zo samotného oznámenia obce Š., ani z tohto oznámenia v spojení obsahom súčinnosti poskytnutej konajúcemu súdu Obvodným oddelením PZ vo Fil'akove nie je v aktuálnom štádiu konania spôsobom predpokladaným § 2 ods. 10 Trestného poriadku preukázané, že odsúdený Y. H. má obvyklý pobyt v Slovenskej republike. Bez riadneho preukázania miesta obvyklého pobytu odsúdeného Y. H. na území Slovenskej republiky nie je možné na území Slovenskej republiky vykonať odcudzujúce súdne rozhodnutie v trestnej veci vydané príslušným súdom Rakúskej republiky.“

Odsúdený Y. H. prostredníctvom ustanoveného obhajcu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 2Ntc/8/2024, z 31. júla 2024 a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie odsúdeného Y. H. nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o úvahy a závery Krajského súdu v Banskej Bystrici, týkajúce sa nezistenia dôvodov na odmietnutie rozhodnutia o uznaní a výkone (§ 16 zákona č. 549/2011 Z. z.) a splnenia všetkých zákonom predpokladaných podmienok na pozitívne rozhodnutie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z., prezentované v odôvodnení napadnutého rozsudku, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené a dostatočné.

Príslušný súd v prípade občana Slovenskej republiky odsúdeného na trestnú sankciu v niektorom z členských štátov Európskej únie, za predpokladu splnenia zákonných podmienok ustanovení § 16 a § 17 zákona č. 549/2011 Z. z. nemôže konať inak, než také rozhodnutie uznať. V rámci uznávacieho konania odsudzujúce rozhodnutie iného členského štátu Európskej únie nie je možné preskúmavať zo žiadnych iných hľadísk. V zmysle Rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukládajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, je totiž jedným zo základných pilierov uznávacieho konania vzájomná dôvera v právne systémy ostatných členských štátov, pričom má uľahčiť uznávanie a výkon rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii. Zjednodušene povedané, ak súd nezistí niektorý z dôvodov odmietnutia špecifikovaný v § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 549/2011 Z. z., rozhodne o tom, že rozhodnutie sa uzná a vykoná; nepostupuje teda ako ďalšia odvolacia inštancia a konanie v štáte pôvodu neskúma nad rámec priloženého osvedčenia a rozhodnutia, ktoré má byť predmetom uznávacieho konania.

Krajský súd postupoval správne i v tom, keď pri uznaní rozsudku súdu štátu pôvodu rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku tak, že výrok o treste odňatia slobody ponechal bez premeny. S ohľadom

na druh trestu, dĺžku jeho trvania a trestnú sadzbu je takýto postup zlučiteľný s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

V súlade so zákonom postupoval krajský súd aj v prípade, keď v zmysle naposledy citovaného ustanovenia v spojení s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona odsúdeného Y. H. zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, keďže takéto zaradenie rešpektuje princíp nezhoršenia postavenia odsúdeného zakotvený v § 17 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí.

Čo sa týka odvolacích námietok odsúdeného Y. H., najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že dôvody odmietnutia rozhodnutia o uznaní a výkone sú taxatívne uvedené v § 16 zákona č. 549/2011 Z. z. Odvolacie námietky uvádzané odsúdeným nie sú dôvodom, s ktorým zákon automaticky spája účinok v podobe odmietnutia rozhodnutia o uznaní a výkone. Za relevantnú z tohto pohľadu nemožno považovať námietku týkajúcu sa toho, kde sú lepšie alebo horšie platové, či iné podmienky vo výkone trestu.

K odvolacím námietkam ustanoveného obhajcu odsúdeného Y. H., ktoré sú založené na tvrdení, že nie je relevantným spôsobom preukázané, že odsúdený má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, najvyšší súd uvádza nasledovné:

Pojem „obvyklý pobyt“ označuje miesto, kde sa osoba spravidla fakticky zdržiava, kde má svoju domácnosť a pracovné či iné materiálne väzby. Obvyklý pobyt sa posudzuje materiálne, pričom rozhodujúcimi faktormi sú napríklad uzavretie pracovnej zmluvy, rodinné väzby, štúdium alebo iné obdobné aktivity na danom území. Tento pobyt sa pritom musí líšiť od krátkodobého alebo náhodného pobytu, akým je dovolenka, pracovná stáž a podobne.

Pri posudzovaní obvyklého pobytu odsúdeného Y. H. v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 549/2011 Z. z. je podľa názoru najvyššieho súdu rozhodujúce, že krajský súd dostatočne a jednoznačne ustálil tieto skutočnosti:

1. Zo správy obce Š. (č. l. 36) vyplýva, že odsúdený Y. H. má v obci na adrese Š. XXX prihlásený trvalý pobyt, kde sa zdržiaval so svojou družkou Š. H., pričom sa zdržiaval aj na adrese Š. XXX, kde býva jeho otec Y. H. a jeho sestra I. H.
2. Šetrením OO PZ Fiľakovo (č. l. 33) informácie o obvyklom riadnom pobyte odsúdeného Y. H. na adrese trvalého pobytu Š. XXX potvrdili aj samotní rodinní príslušníci odsúdeného.

Na základe uvedených dôkazov krajský súd správne uzavrel, že odsúdený Y. H. má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky. Zistené okolnosti dostatočne preukazujú, že odsúdený má faktické a trvalé väzby na toto územie, a teda nejde o krátkodobý či náhodný pobyt.

Najvyšší súd sa stotožňuje so záverom krajského súdu, že postup pri zisťovaní obvyklého pobytu odsúdeného bol dostatočný, dôsledný a vychádzal zo spoľahlivo zistených skutočností. Z toho dôvodu nie je potrebné dopĺňať ďalšie dôkazy. Odvolacie námietky obhajcu odsúdeného Y. H. sú preto neopodstatnené.

Najvyšší súd uzatvára, že Krajský súd v Banskej Bystrici dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú, pričom nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorú by ešte bolo potrebné vyriešiť. Riadiac sa uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.